

Interessante waarnemingen van Lepidoptera in België in 2003 (Lepidoptera) (vervolg)

Willy De Prins

(vervolg van *Phegea* 32(1), p. 6)

Gelechiidae

Teleiodes vulgella ([Denis & Schiffermüller], 1775) (p. 76): 1 ex. te Lanaye op 22.V.1998, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Teleiodes proximella (Hübner, 1796) (p. 76): 1 ex. te Baraque de Fraiture op 22.VI.2001, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luxemburg.

Teleiodes paripunctella (Thunberg, 1794) (p. 77): waargenomen in de Bosbeekvallei te Opoeteren op 25.V.1987, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Limburg.

Gelechia sabinella Zeller, 1839 (p. 77): 1 ex. te Visé op 06.VIII.1999, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Gelechia muscosella Zeller, 1839 (p. 77): pas in 2001 werd deze soort aan de Belgische fauna toegevoegd met een exemplaar verzameld te Schoten (Antwerpen) op 07.IX.1991 (De Prins 2001: 1). Het eerste Belgische exemplaar werd echter door B. Maes verzameld te Zwijndrecht op 13.VI.1981. De determinatie werd bevestigd met een genitaalpreparaat.

Anacamptis blattariella (Hübner, 1796) (p. 79): 1 ♂ te Sinaai, 05.VIII.1994, leg. B. Maes (Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen).

Brachmia blandella (Fabricius, 1798) (p. 80): 1 ex. te Overmere op 19.VII.2000, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Platyedra subcinerea (Haworth, 1828) (p. 80): 1 ex. te Visé op 04.VI.2000, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Sesiidae

Paranthrene tabaniformis (Rottemburg, 1775) (p. 83): 1 ex. te Chantemelle op 09.VI.2003, leg. C. Steeman. Was alleen uit de literatuur bekend van de provincie Luxemburg, daar dus nu met zekerheid vastgesteld.

Tortricidae

Cochylimorpha straminea (Haworth, 1811) (p. 86): waargenomen in het Fort Leopold te Schaffen op 28.VIII.2000, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Brabant.

Cochylis hybridella (Hübner, [1813]) (p. 87): waargenomen te Kerkeweert, Stokkem op 07.VIII.1999, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Limburg.

Choristoneura hebenstreitella (Müller, 1764) (p. 91): 1 ex. te Kinrooi op 07.VI.2003, leg. M. Jacobs, L. Janssen, G. Sallaets en C. Steeman. Nieuw voor de provincie Limburg.

Phegea 32 (2) (1.VI.2004): 70

Ptycholoma lecheana (Linnaeus, 1758) (p. 91): waargenomen in de Lozerheide, Bocholt, op 05.VI.1998, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Limburg.

Pseudosciaphila branderiana (Linnaeus, 1758) (p. 93): 1 ex. in het domein Dombergheide te Turnhout (Antwerpen) op 31.V.2003, leg. G. De Prins. Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Apotomis capreana (Hübner, [1817]) (p. 93): 1♂ te Wachtebeke op 26.VII.1998, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Hedya pruniana (Hübner, [1799]) (p. 93): 1 ex. op het domein Groot Schietveld te Brasschaat op 27.V.2003, leg. C. Steeman. Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Olethreutes arcuella (Clerck, 1759) (p. 94): 1♂ te Moerbeke op 23.VI.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Spilonota laricana (Heinemann, 1863) (p. 95): waargenomen in de Lozerheide, Bocholt, op 05.VI.1998, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Limburg.

Gibberifera simplana (Fischer von Röslerstamm, 1836) (p. 95): 1 ex. in het domein Dombergheide te Turnhout (Antwerpen) op 07.VI.2003, leg. J. & W. De Prins. Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Epinotia nanana (Treitschke, 1835) (p. 96): 1 ex. te Ave-et-Auffe (Namur) op 05.VI.1993, en 2 ex. te Zutendaal (Limburg) op 27.V.1995, leg. W. De Prins (det. F. Groenen). Nieuw voor de provincies Limburg en Namen.

Epinotia fraternana (Haworth, 1811) (p. 96): 1 ex. te Remersdaal op 29.V.2003, leg. F. Groenen. Tot nu toe was deze soort met zekerheid enkel in Luxemburg waargenomen. Nieuw voor Limburg.

Gypsonoma aceriana (Duponchel, 1843) (p. 97): waargenomen in de Lozerheide, Bocholt, op 19.VI.1999, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Limburg.

Ancylis uncella ([Denis & Schiffermüller], 1775) (p. 98): 1♂ te Sint-Gillis-Waas op 02.VIII.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Ancylis upupana (Treitschke, 1835) (p. 98): 1♀ te Moerbeke op 29.V.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Ancylis diminutana (Haworth, 1811) (p. 99): 1 ex. te Belvaux (Les Pairées Nord) op 10.V.2003, leg. L. Janssen, G. Sallaets en C. Steeman. Nieuw voor de provincie Luxemburg.

Ancylis unculana (Haworth, 1811) (p. 99): 1♂ te Moerbeke op 29.V.2003, en 2♂ + 1♀ te Sint-Gillis-Waas op 02.VIII.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Cydia janthinana (Duponchel, 1835) (p. 99): 1 ex. te Ekeren op 10.VII.2002, leg. G. De Prins (det. F. Groenen) en een ex. te Visé op 21.VI.2000, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincies Antwerpen en Luik.

Cydia cosmophorana (Treitschke, 1835) (p. 100): 3♂ + 1♀ te Moerbeke op 29.V.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Cydia amplana (Hübner, [1800]) (p. 100): 2♀ te Wachtebeke op 14.VIII.2002, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen. Deze soort was tot nu toe enkel uit de provincie Luxemburg bekend!

Pammene gallicana (Guenée, 1845) (p. 100): 1 ex. te Diepenbeek op 20.VIII.1998, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Limburg.

Pammene fasciana (Linnaeus, 1761) (p. 100): 1♂ te Wachtebeke op 01.VI.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Pammene argyrana (Hübner, [1799]) (p. 100): 1 ex. te Sprimont in juni 2000, leg. J. P. Herzet. Nieuw voor de provincie Luik.

Pammene obscurana (Stephens, 1834) (p. 100): 1 ex. te Haaltert op 10.V.2000, leg. B. Vanholder. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Pammene trauniana ([Denis & Schiffmüller], 1775) (p. 100): 1 ex. te Lavaux-St.-Anne op 10.V.2003, leg. L. Janssen en G. Sallaets. Nieuw voor de provincie Namen.

Pammene aurita Razowski, 1991 (p. 100): waargenomen in de Lozerheide, Bocholt, op 10.VII.1999, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Limburg.

Strophedra weirana (Douglas, 1850) (p. 101): 1 ex. in het domein Vordenstein te Schoten (Antwerpen) op 24.V.1997, leg. G. & W. De Prins (det. F. Groenen). Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Dichrorampha plumbana (Scopoli, 1763) (p. 101): 1 ex. te Eben-Emael op 02.VI.1999 en 1 ex. te Haccourt op 09.VI.2000, leg. R. Spronck (det. F. Groenen). Nieuw voor de provincie Luik.

Dichrorampha sedatana Busck, 1908 (p. 101): 1 ex. te Visé op 13.V.2000, leg. R. Spronck (det. F. Groenen). Nieuw voor de provincie Luik.

Dichrorampha acuminatana (Lienig & Zeller, 1846) (p. 101): 1 ex. te Haaltert op 14.VI.2000, leg. B. Vanholder en 1 ex. te Aywaille op 29.VIII.2002, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincies Oost-Vlaanderen en Luik.

Pterophoridae

Amblyptilia acanthadactyla (Hübner, [1813]) (p. 107): enkele exemplaren werden op 21.VIII.2003 waargenomen langs het kanaal van Beverlo te Lommel, leg. F. Groenen. Nieuw voor de provincie Limburg.

Adaina microdactyla (Hübner, [1813]) (p. 108): 1 ex. te Kinrooi op 30.V.2003, leg. M. Jacobs en L. Janssen. De soort werd ook waargenomen te Lavaux-St.-Anne: 1 ex. 01.VI.2003, 4 ex. op 16.VIII.2003 en 1 ex. op 05.IX.2003, alle leg. C. Steeman. Nieuw voor de provincies Limburg en Namen.

Pyralidae

Galleria mellonella (Linnaeus, 1758) (p. 111): 1 ex. te Sinaai op 20.09.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Synaphe punctalis (Fabricius, 1775) (p. 111): 1 ex. te Aywaille op 21.VI.2003, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Elegia similella (Zincken, 1818) (p. 112): waargenomen te Maasmechelen op 19, 22 en 27.V.1999, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Limburg.

Nephoterix angustella (Hübner, 1796): 1 ex. te Sinaai op 19.IX.2003, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen. 1 ex. te Lavaux-St.-Anne op 20.IX.2003, leg. C. Steeman. Nieuw voor de provincie Luxemburg.

Ephestia elutella (Hübner, 1796) (p. 114): 1 ex. te Visé op 02.VI.2000, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Witlesia pallida (Curtis, 1827) (p. 115): bij de revisie van Scopariinae materiaal vond ik drie exemplaren van deze soort: Niel (domein Waelenhoek) 09.VI.1988 en 09.VII.1988, leg. W. De Prins, en Ekeren (domein Oude Landen) 27.VII.1989, leg. G. De Prins. Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Dipleurina lacustrata (Panzer, 1804) (p. 115): 2♂ te Wachtebeke op 26.VI.2001, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Catoptria verellus (Zincken, 1817) (p. 117): één exemplaar te Wellin op 21.VI.2003, leg. L. Janssen. Nieuw voor de provincie Namur.

Paratalanta hyalinalis (Hübner, 1796) (p. 120): 1 ex. te Aywaille op 13.VI.2003, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Duponchelia fovealis Zeller, 1847 (p. 120): waarschijnlijk *e.l.* of *e.p.* uit een pot met *Anthurium* sp. te Paal, 01.XII.2001, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Limburg.

Sphingidae

Hyles gallii (Rottemburg, 1775) (p. 125): een exemplaar werd waargenomen, fouragerend op *Phlox*, te Deerlijk op 19.VIII.2003, leg. F. Vandemaele. Nieuw voor de provincie West-Vlaanderen.

Geometridae

Stegania trimaculata (De Villers, 1789) (p. 141): een exemplaar werd op licht waargenomen te Kapellen op 03.IX.2003, leg. C. Steeman, en een ander te Merksem op 12.IX.2003, leg. G. De Prins. Op deze laatste plaats werd nadien nog een exemplaar gezien, nl. op 15.IX.2003. Nieuw voor de provincie Antwerpen. S. Wullaert zag deze soort vijfmaal te Wielsbeke: 10 en 15.V.2003, 15 en 25.VIII.2003 en 14.IX.2003. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Het eerste exemplaar van deze soort werd op 02.VI.1984 op een gevel waargenomen te Anderlecht (Troukens 1985: 49). Sindsdien raakten een aantal nieuwe vindplaatsen bekend, alle uit de provincie Brabant en de meeste in de nabije omgeving van die eerste lokaliteit, de streek rond Brussel: Dilbeek, Jette, Meise, Oudergem, Sint-Jans-Molenbeek, Vorst. Pas op 12.V.1999 werd de soort ook verder van Brussel, maar nog steeds in Brabant, waargenomen, nl. te Heverlee door A. Verboven (Vanholder 2000: 51). Meer informatie over de verspreiding in de Benelux en de biologie van *S. trimaculata* vindt men bij Troukens (1995).

Plagodis dolabraria (Linnaeus, 1767) (p. 142): 1 ex. te Brussel op 18.VI.2003, leg. R. H. Nyst. Nieuw voor de provincie Brabant (zie Nyst 2003: 198).

Idaea dilutaria (Hübner, [1799]) (p. 149): 1 ex. te Aywaille op 11.VI.2003, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Idaea subsericeata (Haworth, 1809) (p. 149): 1 ex. te Aywaille op 22.V.2003, leg. R. Spronck. Nieuw voor de provincie Luik.

Xanthorhoe biriviata (Borkhausen, 1794) (p. 150): 1 ex. te Lier op 24.V.2003, leg. M. Jacobs en L. Janssen. Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Philereme vetulata ([Denis & Schiffermüller], 1775) (p. 153): een koppeltje in het domein Donkmeer te Overmere, 08.VI.2000 en een ♂ op dezelfde vindplaats, 01.VII.2002, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Perizoma affinitata (Stephens, 1831) (p. 153): 1 ex. werd samen met 7 ex. *Perizoma alchemillata* (Linnaeus, 1758) waargenomen op het Groot Schietveld te Brasschaat op 19.VI.2003, leg. C. Steeman. Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Eupithecia abbreviata Stephens, 1831 (p. 155): waargenomen te Kinrooi, 8 ex. op 29.III.2003 en 122 ex. op 18.IV.2003, leg. M. Jacobs, L. Janssen, G. Sallaets en C. Steeman. Nieuw voor de provincie Limburg.

Notodontidae

Ochrostigma velitaris (Hufnagel, 1766) (p. 159): waargenomen in de Demerbroeken te Zichem op 01.VII.2000, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Brabant.

Furcula bicuspis (Borkhausen, 1790) (p. 160): 3 ex. te Kinrooi op 07.VI.2003, leg. M. Jacobs, L. Janssen, G. Sallaets en C. Steeman. Nieuw voor de provincie Limburg.

Noctuidae

Acrionicta alni (Linnaeus, 1767) (p. 162): 1 ex. te Kinrooi op 07.VI.2003, leg. M. Jacobs, L. Janssen, G. Sallaets en C. Steeman. Nieuw voor de provincie Limburg.

Craniophora ligustri ([Denis & Schiffermüller], 1775) (p. 162): 1 ex. te Eke op 10.VIII.2002, leg. S. Wullaert. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen. Verder waargenomen te Lier op 24.V.2003, Viersel op 04.VII.2003 en Kontich op 09.VIII.2003, telkens 1 ex., leg. M. Jacobs, L. Janssen en G. Sallaets. Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Sphargacucullia verbasci (Linnaeus, 1758) (p. 166): rupsen werden waargenomen op 19.VI.1996 te Merelbeke, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Helicoverpa armigera (Hübner, [1808]) (p. 167): 1 ex. te Nassogne op 01.XI.2003, leg. C. Steeman. Nieuw voor de provincie Luxemburg.

Mormo maura (Linnaeus, 1758) (p. 168): 1 ex. op licht in het domein Mechelse Heide te Maasmechelen (Limburg) op 07.VII.2003, leg. M. Jacobs. Nieuw voor de provincie Limburg.

Lithophane leautieri (p. 171): telkens 1 ex. te Eke op 11.X.2002, 13.X.2002 en 28.IX.2003, leg. S. Wullaert. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Apamea epomidion (Haworth, 1809) (p. 172): 1 ex. te Deinze op 10.VI.1997, leg. S. Wullaert. Dit is toch wel een zeer uitzonderlijke waarneming omdat deze soort tot nu toe enkel uit het zuiden van België werd vermeld: provincies Namen, Luik en Luxemburg. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Mythimna obsoleta (Hübner, [1803]) (p. 176): waargenomen in de Demerbroeken te Zichem op 09.VI.2000, leg. G. Ariën. Nieuw voor de provincie Brabant.

Paradiarsia glareosa (Esper, 1788) (p. 178): 1 ex. op 20.X.1996 te Ardoorie, leg. S. Wullaert. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Agrotis crassa (Hübner, 1803) (p. 179): 1 ♀ in het domein "de Fondatie" te Sinaai, 09.IX.2000, leg. B. Maes. Nieuw voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Arctiidae

Eilema lurideola (Zincken, 1817) (p. 184): 1 ex. te Kinrooi op 07.VI.2003, leg. M. Jacobs, L. Janssen, G. Sallaets en C. Steeman. Nieuw voor de provincie Limburg.

Dankwoord

Hartelijk dank aan de heren F. Groenen (Luyksgestel) en H. van der Wolf (Nuenen) voor het determineren van respectievelijk enkele soorten Tortricidae en Coleophoridae en aan Guy Ariën, Guido De Prins, J. P. Herzet, Maarten Jacobs, Leo Janssen, Boudewijn Maes, R. H. Nyst, Gaston Sallaets, René Spronck, Chris Steeman, F. Vandemaele, Bart Vanholder, Frank Verhoeven en Steve Wullaert voor het meedelen van hun interessante waarnemingen.

Bibliografie

- De Crombrughe de Picquendaele, 1906. Catalogue raisonné des Microlépidoptères de Belgique. — *Mémoires de la Société entomologique de Belgique* **14**: 1–155.
- De Prins, W., 1998. Catalogue of the Lepidoptera of Belgium. — *Studiedocumenten van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen* **92**: 1–236.
- De Prins, W., 2001. *Gelechia muscosella*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Gelechiidae). — *Phegea* **29**(1): 1–3.
- De Prins, W., 2003a. Website "Catalogue of the Lepidoptera of Belgium" — <http://home.tiscali.be/be013549/82/Checklists/Lepidoptera/LepMain.htm>.
- De Prins, W., 2003b. Interessante waarnemingen van Lepidoptera in België in 2002 (Lepidoptera). — *Phegea* **31**(1): 1–4.
- De Prins, W., 2003c. Four new species for the Belgian fauna (Lepidoptera: Lyonetiidae, coleophoridae, Pterophoridae). — *Phegea* **31**(3): 87–90.
- Emmet, A. M. (ed.), 1988. *A field guide to the smaller British Lepidoptera. Second Edition Revised and Enlarged*. — The British Entomological and Natural History Society, London, 288 pp.
- Fologne, E., 1863. Addenda au catalogue des Lépidoptères de Belgique. — *Annales de la Société entomologique de Belgique* **7**: 87–93.
- Nyst, R. H., 2003. Chasses insolites et quelques localisations géographiques belges peut-être utiles ou rares (Lepidoptera). — *Phegea* **31**(4): 197–198.

- Troukens, W., 1985. *Lomographa trimaculata* De Villers: een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Geometridae). — *Phegea* **13**(2): 49–50.
- Troukens, W., 1995. *Stegania trimaculata* (de Villers, 1789) in de Benelux (Lepidoptera: Geometridae). — *Phegea* **23**(3): 133–136.
- Van Daele, E. & Pelerents, C., 1967. Contribution à l'étude des Coleophoridae (Eupistidae) de la région horticole gantoise. — *Mededelingen van de Rijksfaculteit der Landbouwwetenschappen Gent* **32**(3–4): 572–583.
- van der Wolf, H. W., 1984. Aantekeningen over Nederlandse Coleophoridae (Lepidoptera) 2. — *Entomologische Berichten, Amsterdam* **44**(1): 1–2.
-

Inhoud:

Charmeux, J.-F.: Une nouvelle espèce du genre <i>Turanana</i> du Pakistan (Lepidoptera: Lycaenidae).....	63
De Prins, W.: Interessante waarnemingen van Lepidoptera in België in 2003 (Lepidoptera) (vervolg).....	70
De Prins, W. & Spronck, R.: Four new species for the Belgian fauna (Lepidoptera: Gracillariidae, Coleophoridae and Tortricidae).....	49
De Vrieze, M.: Interessante waarnemingen van Lepidoptera in Griekenland: Deel III.....	37
Poltavsky, A. N. & Stradomsky, B. V.: <i>Hemaris croatica</i> (Lepidoptera: Sphingidae) in the Rostov-on-Don Region (South Russia).....	59
Troukens, W.: De roodschildkever, <i>Platycis minutus</i> , nu ook in Brabant (Coleoptera: Lycidae).....	55
Boekbesprekingen.....	58

---

verantw. uitg.: W. De Prins, Nieuwe Donk 50, B-2100 Antwerpen (Belgium) - Tel: +32-3-322.02.35